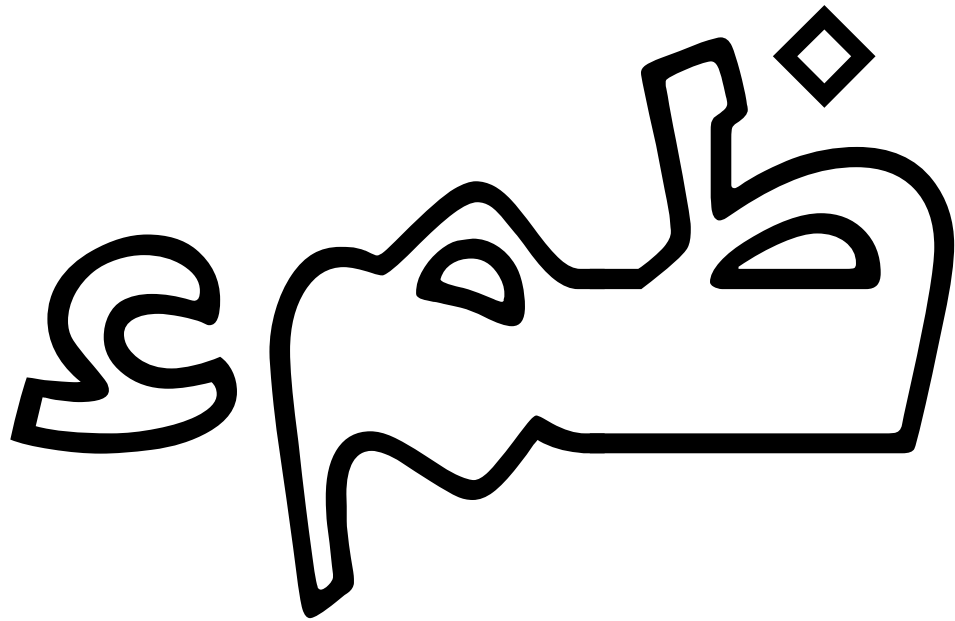

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۰۷۰

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۰۷۰، «ظمء» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «ظمء» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «ظمء» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی
شهریورماه ۱۳۸۹
رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۰۷۰
ریشه	ظمء
تعداد تکرار	۲
تعداد مشتقات	۲
تعداد ریشه مرتبط	۳۹

فهرست مشتقات

۱. الظَّمَانُ (۱) ۲. ظَمًا (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اجر (۱)	۹. حسن (۱)	۱۷. سرع (۱)	۲۵. غیظ (۱)	۳۳. نصب (۱)
۲. الله (۵)	۱۰. حول (۱)	۱۸. شیء (۱)	۲۶. قوع (۱)	۳۴. نفس (۲)
۳. اله (۵)	۱۱. خلف (۱)	۱۹. صلح (۱)	۲۷. کتب (۱)	۳۵. نیل (۲)
۴. انن (۲)	۱۲. خمص (۱)	۲۰. صوب (۱)	۲۸. کفر (۲)	۳۶. وجد (۲)
۵. اهل (۱)	۱۳. رسل (۱)	۲۱. ضیع (۱)	۲۹. کون (۱)	۳۷. وطء (۲)
۶. جیء (۱)	۱۴. رغب (۱)	۲۲. عدو (۱)	۳۰. مدن (۱)	۳۸. وفی (۱)
۷. حتی (۱)	۱۵. سبل (۱)	۲۳. عرب (۱)	۳۱. مدینه (۱)	۳۹. وله (۵)
۸. حسب (۳)	۱۶. سراب (۱)	۲۴. عمل (۲)	۳۲. موه (۱)	

فهرست آیات

۱. {التوبة - ۱۲} مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ أَنْ يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ وَلَا يَرْغَبُوا بِأَنفُسِهِمْ عَنْ نَفْسِهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ وَلَا نَصَبٌ وَلَا مَخْمَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَطْئُونَ مَوْطِئًا يَغِيظُ الْكُفَّارَ وَلَا يَنَالُونَ مِنْ عَدُوِّ نَيْلًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ بِهِ عَمَلٌ صَالِحٌ إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ
۲. {النور - ۳۹} وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَالُهُمْ كَسَرَابٍ بِقِيَعٍ يُحْسِبُهُ الظَّمْآنُ مَاءً حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدْهُ سَائِغًا وَجَدَ اللَّهَ عِنْدَهُ فَوَقَّاهُ حِسَابُهُ وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ